

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina Lir 3.000

Letna naročnina » 6.000

Letna inozemstvo » 8.000

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVIII. - Štev. 23 (1405)

Gorica - četrtek, 3. junija 1976 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Od Jadrana do Dolomitov *Evropske težnje narodnih manjšin*

Na letošnjih parlamentarnih volitvah bomo lahko opazili vrsto novosti, in to ne samo v državnem merilu. Tu bodo nastopile nekatere nove oz. »modne« stranke, kot npr. radikali ali Democrazia proletaria. A to nas tu ne zanima preveč, saj bo s tem imela opraviti predvsem vse državna politika.

V našem okviru pa moramo zabeležiti nastop Slovenske skupnosti, kar je vsekakor novost, in to še posebej zaradi velikega volivnega področja, na katerem se sedaj slovenska lista z lipovo vejico prvič predstavlja. Volivno področje ni več vezano le na tradicionalno tržiško ali goriško pokrajino, pač pa zajema — kot smo že v prejšnjih člankih omenili — pokrajine Videm, Pordenon in Belluno. Gre torej v bistvu za nekaj novega, ko se Slovenska skupnost — hočeš nočeš — predstavlja tudi širši italijanski publikli.

Jasno je, da se Slovenska skupnost ne misli na vse kriplje potegovati za italijanske glasove, vseeno pa bo zanimivo, kakšen odmev bo predstavitev slovenske liste imela v izrazito italijanskih predelih enajstega volivnega okrožja, kamor tako Gorica kot Videm spadata. Lahko zatrdimo, da prvič v zgodovini neka slovenska lista sega tja do Dolomitov v bellunski pokrajini, na meji z Južno Tirolsko (Bocen), Tridentinsko ter pokrajinama Treviso in Vicenza.

Ker se slovenska lista pač avtomatično predstavlja tudi v teh pokrajinah, je naravno, da bo morala v istih na dan vsaj z določeno obliko propagande, primerno krajevnim ter etničnim razmeram. Mislimo, da je že v tem nekaj pozitivnega, da v čisto italijanskih oz. furlanskih ali ladinjskih predelih spoznamo našo manjšinsko stvarnost, ki je gotovo veliki večini ljudskih množic neznana, če že ne tuja. Na ta način lahko samo prispevamo k večji občutljivosti za problem manjšin nasploh.

NOVE RAZSEŽNOSTI

Znano je, da živi v vseh omenjenih pokrajinah vsaj kaka manjšina. To velja tako za Videm kot Pordenon ali Belluno. Slovenska manjšina je sicer prisotna samo v videmski pokrajini (če izvezamo posamezne rojake v ostalih delih). Tako Videm sam kot Pordenon imata pa znatno — pravzaprav večinsko — furlansko manjšino. Čeprav zveni vse to nekoliko nenavadno, vemo, da predstavlja prav velik del videmske in znaten del pordenonske pokrajine furlansko etnijo, ki se v bistvu le priznava za nekako »manjšino«, pa četudi z različnimi karakteristikami in morda drugačnimi zahtevami od slovenske manjšine.

Pokrajina Belluno pa ima tudi del ladinjske dolomitske jezikovne skupnosti, ki jo označujejo razne kulturne in zgodovinske posebnosti in ki se nato kot etnična skupnost nadaljuje še v bocenski pokrajini na Južnem Tirolskem in na Tridentinskem. Zaščiteni pa je samo tista ladinjska skupnost, ki prebiva v pokrajini Bocen. Zato tudi bellunska provinca ne more biti v vsem odmaknjena od širše problematike narodnih manjšin.

S tem, da se Slovenska skupnost predstavlja v vseh omenjenih pokrajinah, hoče tudi potrditi na vrata širše italijanske javnosti in s tem prispevati h globljemu poznanju te največkrat le premalo poznane stvarnosti. »Prepovedane narodnosti« (nazioni proibite), kot pravi znani strokovnjak Sergio Salvi, morajo postati subjekt tudi v vsedravnem merilu!

ZA SLOVENSKE ROJAKE V VIDEFSKI POKRAJINI

Glavna skrb Slovenske skupnosti izven že ustaljenega tržiško-goriškega območja pa bo seveda šla našim slovenskim rojakom v videmski pokrajini. Tu imamo v mislih Beneško Slovenijo, Rezijo in Kanalsko dolino. To je Slovenska skupnost pokazala že s tem, da je predstavila tudi kakšnega kandidata iz videmske pokrajine. Če ji to zaenkrat še direktno ni uspelo za beneške Slovence, je pa vseeno že zain-

teresirala in bo še vnaprej tudi to naše zadnje manjšinsko področje.

Nedvomno so razmere same v tem predelu našega zahodnega narodnostnega ozemlja posebne. Zato moramo tudi še iskati različnih sredstev in prijemov za postopno osveščanje naših beneško slovenskih rojakov tudi na političnem področju. Predvsem moramo še vedno podpirati živo narodnostno in kulturno delovanje in na podlagi tega nato pripravljati pot za rast nove manjšinske samozvesti. Zato je upati, da bo tudi Trnkova dežela pod Matajurjem, ob Teru in Landarski jami nekoč tako zaživel kot njene bratske sosedbe ob Soči in Jadrano.

Prepričani pa smo, da bo ta prvi samostojen nastop Slovenske skupnosti na junjskih parlamentarnih volitvah utrl novo pot enotnosti in širše povezave med vsemi Slovenci za mejo. Navdaja nas tudi upanje, da bodo naši rojaki v velikem številu razumeli politično pobudo Slovenske skupnosti in jo res na junjskih državnoborskih volitvah ustrezno podprli. To bo najboljšje sprčičevalo za vse njene nadaljnje nastope.

SPECTATOR

Politični umor sredi volivne borbe

Med neredi, ki so izbruhnili po misovskem volivnem zborovanju v mestu Sezze pri Latini, je bil ubit 21-letni Luigi Di Rosa in ranjen negi drugi mladenič. Pokojni Luigi Di Rosa je pripadal PCI. Ob volivnem govoru si je misovski poslanec Sandro Sacucci pripeljal iz Rima tudi tolpo mladih fašistov, ki so bili oboroženi po stari škvdristični navadi. Mladi skrajneži so že med govorom dražili ljudi, poslanec sam pa se je v tem napetem ozračju tako razburil, da je začel s samokresom v roki mahati proti ljudstvu kričeč obrabljene fraze.

Po tem junaškem zaključku zborovanja so se misovci po mestnih ulicah še naprej zapletali v borbene posege z ljudmi, ki jih je zmešnjava privabila na ulice. Mnogi očitvidci pričajo, da so videli poslance samega na čelu tolpe s samokresom v roki, kako je streljal in grozil. Isto so počeli tudi nekateri njegovi pajdaši. Oddanih je bilo okoli 40 streliv proti ljudem in krogla je do smrti zadela mladega Di Rosa. Avtopsija trupla je pokazala, da je bil Di Rosa zadet z dvema kroglo iz različnih samokresov, priče pa so povedale, da so v tistem trenutku streljali iz avta Simca 1000.

Pozneje se je izkazalo, da je lastnik tega avta neuravnovešeni fašistični fana-

tik Pietro Allatta, ki so ga že aretirali v Cataniji pod obtožbo umora. Misovski poslanec, ki je zapleten v zločin, uživa zaenkrat parlamentarno nedotakljivost in zelo možno je, da bo izginil kam v tujino, preden ga bo pravica dosegla, kakor je v Italiji že navada. Jasno je, da nosi dobro mero te odgovornosti pri tragičnih dogodkih in sam voditelj stranke Almirante se je hotel te odgovornosti hitro otresti s tem, da je »podjetnega« parlamentarca izključil iz stranke.

Ob tej tragediji človek z grozo pomisli, da še danes, po vsem zlu, ki ga je nacifazišem prizadel svet, v srcu mnogih državljanov bedi zver sovražstva in maščevanja nad pravo demokracijo. Res težko si je zamisliti zavozlano logiko tistih državljanov kulturne Italije, ki s svojimi glasovi pošiljajo v poslansko zbornico fantične padalce s samokresom v žepu. Demokracija pač dopušča, da si državljani voli tudi diktaturo, toda pozabljivi ali še nevedni italijanski volivci naj se ob takih dogodkih uče, kakšni so postopki in načela skrajnežev. Morda si bodo po premisleku katere koli skrajnosti manj želeli in si raje skušali dobro oprati in zakrpati svojo staro, izguljeno in pregrešno demokracijo.

D. COTAR

Nova proga Beograd-Bar

Srbija je dežela, ki nima lastnega morja. Vsaka država pa si želi tega okna v svet. Pred prvo svetovno vojno je Beograd gledal zlasti proti Solunu ob Egejskem morju, ki je bil na ozemlju stare Turčije. Balkanska vojna leta 1912 je dala Solun Grčiji. Ze šest let nato pa je Srbija, ki se ji je pridružila Črna gora, dobila jadransko obalo. Tako je vzniknila misel povezati Beograd s črnogorskim pristaniščem Bar.

V kraljevski Jugoslaviji so progo samo načrtovali, v sedanji pa so idejo po 20 letih velikih naporov tudi izvedli. 29. maja je prvi vlak pripeljal iz Beograda v Bar. Gradbeni stroški so bili izredno visoki, tako da je bilo treba gradnjo zaradi pomanjkanja denarnih sredstev večkrat prekiniti.

Proga, dolga 476 km, gre čez težko prehodna ozemlja. Potrebno je bilo zgraditi 234 mostov in 254 predorov. Most čez Malo Rijeko se boči v višini 201 m in je najvišji v Evropi. Na delu je izgubilo življenje 49 delavcev.

Prvi potnik je bil naravno predsednik države Josip Broz Tito. Njegov osebni »modri vlak« ga je pripeljal v dveh dneh

iz Beograda v Bar. Bilo je mnogo pozdravov in mnogo nagovorov. V Titogradu, glavnem mestu Črne gore, je Tito na slavnostnem kosilu omenil tudi zunanje sovražnike Jugoslavije. Vsi so razumeli, da je mislil Sovjetsko zvezo. Dejal je:

»Danes nam nekateri celo zanikajo, da smo se bojevali, da smo bili mi tisti, ki so vodili boj za osvoboditev Jugoslavije. Zanikajo nam tudi vse tisto, kar smo dosegli po vojni. Govorijo, da smo se izneverili socializmu, da nismo za proletarski internacionalizem. Po vseh linijah izvajajo pritisk na nas.«

Tito se torej jasno zaveda, kje je nevarnost za obstoj Jugoslavije. Zato je tem bolj smešno prizadevanje nekaterih partijskih krogov v Sloveniji, ki nam očitajo, da naše pisanje spravlja Jugoslavijo v slabo luč. Prav bi bilo, da iščejo nasprotnike tam, kjer v resnici so. Nas se jim prav gotovo ni treba bati.

■ Švicarska vlada je sklenila, da bo pomagala pri obnovi Subida, gorske vasice v Beneški Sloveniji. V ta namen bo postavila 40 montažnih hiš in šolo.

šem primeru Slovenska skupnost, kar spet ponovno dokazuje, da gre njeno delovanje poleg aktivne politične prisotnosti doma tudi v iskanje plodnih stikov z drugimi etničnimi in kulturnimi skupnostmi v Italiji.

Na tem seminarju je bila cela vrsta zanimivih predavanj in posgov, kjer so vseučiliški profesorji in strokovnjaki za narodnostna vprašanja ter politiki in predstavniki tiska podali svoja stališča v zvezi z obravnavanimi problemi. Tako je prof. Giovanni Ubertazzi z univerze v Parmi predaval o narodnih manjšinah in evropskem parlamentu. Prof. Enzo Casolino z univerze v Sassari pa je govoril o temi »Univerza manjšin«. Sledilo je predavanje Angela Diottija o Danteju ter o evromediterranskih perspektivah. Carlo Pedretti, prav tako kot prejšnji predavatelj IDE-ja iz Milana, pa je govoril o vlogi alternativnih kultur. Član vodstva IDE Giulio Martini je predaval o Evropi dežel ter Evropi etnij. Prof. Sisto Della Palma z univerze v Paviji ter katoliške univerze v Milanu je orisal vlogo gledališke umetnosti v okviru alternativnih kultur.

V nedeljo pa je bilo na sporedu neposredno soočanje med predstavnikami sardinske, slovenske ter valdostanske skupnosti. O vlogi sardinskega jezika je govoril prof. Antonio Satta z univerze v Sassariju, nato pa je Fabio Facchinetti predstavil vlogo sardinske etnije v okviru intelektualnega gibanja.

Sledil je nastop slovenskih predstavnikov. Deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka je zelo temeljito orisal najprej vlogo in pomen narodnih manjšin nasploh ter se pri tem naslonil na trditve priznanih znanstvenikov s tega področja. Nato je dr. Stoka izčrpno prikazal položaj slovenske manjšine v Italiji in to s pravnega, političnega, šolskega, kulturnega in gospodarskega vidika. Posebej je predavatelj podčrtal zahteve Slovencev v naši deželi po globalni zaščiti ter odločno zavrnil vsak poskus preštevavanja manjšin, kjer je še posebej omenil težavni položaj koroških Slovencev.

Nato je spregovoril občinski svetovalec Slovenske skupnosti v Gorici prof. Andrej Bratuž o slovenski kulturi v okviru mittelevropskih vrednot. Pri tem je posebej orisal pomen mittelevropske ideje, vlogo in mesto slovanskih narodov in kulture v srednjeevropskem prostoru ter se zaustavil ob raznih znanih zgodovinskih in kulturnih gibanjih pri Slovanih. Nato je prof. Bratuž prikazal glavne razvojne dobe slovenske kulture in jo primerno uokviril v mittelevropski duhovni prostor. Pri tem je zlasti poudaril osnovne karakteristike srednjeevropskega človeka, ki so tako značilne za vse duhovno ustvarjanje v tem delu starega kontinenta.

Sledila so še poročila valdostanskih zastopnikov. Guido Corniolo je govoril o valdostanskem ljudstvu v sklopu obmejnih kultur, Claudio Magnabosco pa o manjšinah med emarginacijo ter intelektualizmom.

Vsa poročila so sprožila živahno debato s strani številnega občinstva. Glavno zaslugo za to srečanje ter sploh pobudo medmanjšinskih stikov pa ima prof. p. Egidio Guidubaldi DJ z univer-

ze v Sassariju, ki je tudi vodil potek milanskega srečanja.

Debata sama je sprožila razne nove ideje v zvezi z organizacijo »univerze manjšin«, ki naj bi nadaljevala sedaj začeto delo, pa tudi iskanje možnih rešitev za skupno akcijo v pripravi na bodoče evropske parlamentarne volitve.

Milansko srečanje med Slovenci, Sardinci in Valdostanci pomeni nov korak k medsebojnemu spoznavanju in odnosom med pripadniki narodnostnih skupnosti v Italiji. Gotovo bo to srečanje rodilo še nove sadove, ki bodo pripomogli k resnični evropeizaciji manjšinskega problema.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Ob zaključku XIII. plenarnega zasedanja Italijanske škofovske konference je bil objavljen poseben dokument, ki potrjuje stališča, ki sta jih zavzela kardinal Poma in za njim papež Pavel VI. do komunizma. Obenem so bili naprošeni verniki nasploh, zlasti pa člani redovnih družin, naj veliko molijo v teh »izrednih in delikatnih okoliščinah«.

■ Mihajlo Mihajlov je pred dvema tednoma začel v neki ječi v Beogradu novo gladovno stavko, da bi mu oblasti priznale položaj političnega jetnika. Trenutno tehta komaj 50 kg. Nobelov nagradenec Andrej Saharov pa je sklenil, da predloži Mihajlova za Nobelovo nagrado za mir.

■ Španski parlament (Cortes) je s tridesetinsko večino odobril osnutek zakona, ki dovoljuje politične manifestacije in zborovanja. Je to velik moralni uspeh kralja Juana Carlosa in vlade, ki je načeluje Arias Navarro, katera si prizadevata, da Španija čimprej postane demokracija.

■ Nad šest tisoč zakonskih osnutkov je prišlo ob veljavo z razpustom italijanske poslanske zbornice in senata, med njimi toliko osporavani zakon o splavu. Vse te osnutke, če naj postanejo zakon, bo treba v prihodnji zakonodajni dobi znova predložiti.

■ Pred petdesetimi leti je 27. maja umrl v cvetu mladosti nadarjeni pesnik Srečko Kosovel. Njegov grob je na pokopališču v Tomaju.

■ Večino delnic (58 %) je odkupil pri tržiščem dnevniku »Il Piccolo« založnik Rizzoli, ki je tudi lastnik največjega italijanskega dnevnika »Corriere della Sera« v Milanu. Chino Alessi, dosedanj lastnik, si je ohranil 20 % delnic. Za dve leti ostaja še direktor lista, nato pa bo novi direktor izbran s pristankom vseh delničarjev.

■ V Zagrebu je bila obsojena na pet let ječe sovjetska državljanka Irina Požega. Proces je bil pri zaprtih vratih. Obtožena je bila, da je oskrbovala z zaupnimi informacijami sovjetskega generalnega konzula v Zagrebu Jurija Sepelova, ki pa je že v začetku tega leta odšel v Moskvo in tam ostal.

■ Na letališču v Tel Avivu (Izrael) je prišlo do eksplozije v kovčku, ki ga je atentator prinesel s seboj. Vkrca se je na Dunaju. Eksplozija je ubila njega in 20-letno dekle, ki je bila član izraelskih varnostnih sil.

■ Sirija in Izrael sta pristala, da ostanejo čete OZN na Golanskem višavju še nadaljnjih šest mesecev. Značilno je, da to pot sirska vlada ni stavila nobenih pogojev.

■ Deželna vlada v Piemontu s sedežem v Turinu, ki jo sestavljajo komunisti, socialisti in en odpadli liberalci, je odobrila zakon, da so podpore v deželi lahko deležne samo državne šole, ne pa tiste šole, ki jih verniki sami vzdržujejo. S tem zakonom je PCI jasno pokazala, kako si zamišlja toliko opevani »pluralizem«, ki je v njenem volivnem programu ena od vab za naivne kristjane.

Duh, ki oživlja

Nebeški Oče je prvi del svojega odrešitvenega načrta izvedel po svojem edino-rojenem Sinu Jezusu Kristusu. Zaradi nas in našega zveličanja je prišel na svet, umrl na sramotnem lesu križa, vstal od mrtvih, šel v nebesa in sedi na Očetovi desnici.

Zaslug Kristusovega odrešenja postane mo deležni tako, da obudimo vero v Kristusa, se po svetem krstu včlenimo vanj, postanemo člani katoliške Cerkve, ki je skrivnostno Kristusovo telo. Tako na skrivnostni način Kristus skozi zgodovino nadaljuje svoje zemeljsko življenje, dokler se na sodni dan ne dovrši.

Vse to delo posvečenja duš in vodstva Cerkve se pripisuje Sv. Duhu. Ko heremo Apostolska dela, na vsakem koraku srečujemo milostno delovanje Sv. Duha, kako razsvetljuje, spodbuja, navdihuje in osrčuje blagovestnike in njihove poslušalce.

V Razodetju sv. Janeza pa se krog delovanja Sv. Duha še razširi. Po prvih poglavjih, ki opisujejo razmere v maloazijskih cerkvenih občinah, splava naš pogled v daljavo in objame vso cerkveno zgodovino. Govori o velikih borbah, preganjanjih, podvigih in padcih Kristusovih nasprotnikov in njegovih pričevalcih vse do končne zmage Kristusa in njegove Cerkve, ki bo na veke živela v nebeškem Jeruzalemu.

Cerkev sama sestoji iz dveh prvin, iz božjega in človeškega elementa. Vedno sta v njej pričujoča oba. Reči smemo, da v njej življenje valovi: enkrat se močneje pokaže božji element, drugič človeški.

V apostolskih časih je bil božji element zelo viden, kadar je bil navzoč tudi človeški. Kolikokrat so morali nastopati apostoli, svariti, grajati, opozarjati na nevarnosti, kaznovati nepokorne in grešne vernike. Ne smemo se čuditi, če v kasnejših dobah najdemo v Cerkvi več človeškega elementa.

Resnica nam mora ostati sveta; nikdar se zavestno ne smemo pregrešiti proti njej. Nekaj drugega je pa metati kamenje na Cerkev, ki je naša mati. Po nauku prvega vatikanskega koncila se nobena ustanova na zemlji ne more meriti s katoliško Cerkvijo:

»Samo katoliški Cerkvi pripada v polni meri vse tisto, kar je na božji način tako bogato in čudežno razporejeno, da se jasno vidi verodostojnost krščanske vere. Še več, Cerkev je sama po sebi tako rekoč močen in trajen razlog svoje verodostojnosti. Ona daje trdno pričevanje svojega božjega poslanstva zaradi svojega čudežnega razširjanja, svoje vzvišene svetosti in neizčrpne plodnosti vseh vrst dobrin, pa tudi zaradi vsestranske edinosti in nepremagljive stalnosti. Po teh svojih izvršnih lastnostih je ona znak, dvignjen med narodi, ki k sebi kliče vse tiste, ki se niso verovali: a svojim sinovom govori, da se vera, ki jo izpovedujejo, opira na najtrdnjejše temelje.«

Vse karkoli se dogaja na svetu z namenom, da bi ljudje spoznali Kristusa in se zveličali, vodi Sv. Duh. Misijonsko delo, naj se opravi v kakršnih koli okoliščinah, ekumensko delo, ki teži po zblizanju ločenih kristjanov, ima svoj vir v Sv. Duhu.

Prav Sv. Duh, posebljena ljubezen med Očetom in Sinom, povezuje vse Kristusove ude v eno telo. In kakor v fizičnem telesu en ud pomaga drugim, prejema pomoč od drugega, se enako dogaja tudi na duhovnem področju v Cerkvi. Sele v nebesih bomo zvedeli, kdo je duhovnikom izprosil milost poklica, kdo vse je podpiral naše delo, da je bilo kolikor toliko uspešno. Ze hvalenost za prežete dobre naloge dolžnost, da se zavestno trudimo dvigati druge in jim pomagati. Na teh temeljih sloni nauk o občestvu svetnikov, ki je tako tolažil in spodbuden.

Prav je, če v zvezi s temi vzvišenimi nalogami Cerkve, ki jih vodi Sv. Duh, ob binkoštnem prazniku povabimo bolne, osemle, ostarele v naših župnijskih skupnostih, da Bogu darujejo svoje molitve, trpljenje, zapučenost v te velike namene. Naj bo kdo telesno še tako slaboten in neobglen, da je popolnoma navezan na druge, v duhovnem pogledu more izredno veliko dobrega storiti, biti prvi apostol, če združuje svoje molitve in trpljenje s trpljenjem Kristusovim in Cerkve za rešitev neumrljivih duš.

SKOF J. JENKO

KRATKE NOVICE

■ Na praznik Marije Pomočnice 24. maja je sv. oče podelil kardinalsko pokrivalo 20 novoumenovanim prelatom katoliške Cerkve. Ob tej priložnosti se je tudi razkrilo ime enega od dveh kardinalov, ki si jih je sv. oče pridržal naznaniti. Je to 77-letni nadškof iz Hanoja v Sev. Vietnamu Trin Nhu Khue. Potem ko je vatican-ska diplomacija dobila pristanek vietnamske vlade na to imenovanje, je nadškof lahko odpotoval v Rim. Za zadnjo sinodo škofov v Rimu mu vlada tega dovoljenja ni dala.

■ Stolnico v Huminu (Gemoni) bodo popolnoma podrl, potem pa jo kos za kosom obnovili. Preteklo nedeljo je bila v njej zadnja maša.

■ Pretekli teden je bil v Rimu v razdobju enega meseca ugrabljen že tretji stavbenik. Gre za 44-letnega Aleksandra Lamburghinija, ki so ga zločinci napadli, ko se je iz urada vračal domov.

■ V starosti 93 let je umrl v vasi Sotto il Monte pri Bergamu Zaverio Roncalli, zadnji od bratov papeža Janeza XXIII.

■ Število uradno ugotovljenih mrtvih ob zadnjem potresu je doseglo številko 950. Še vedno pa se ne ve, koliko jih je ostalo pod ruševinami.

■ Grški parlament je odobril zakon, ki prepoveduje politične stavke. Zaradi tega so levičarske stranke uprizorile v Atenah krvave poulične manifestacije, ki pa jih je vlada energično zatrla.

■ Ministrska konferenca dežel izvoznice nafte (OPEC), ki je imela svoje zasedanje na indonezijskem otoku Bali, je sklenila, da ostanejo cene nafte do nadaljnjega nespremenjene. Za to se je zavzemala predvsem Saudska Arabija.

■ V Kopru so v gledališki dvorani slovesno proslavili 100-letnico slovenskega učiteljskega v Kopru. Tedaj gotovo še nihče ni predvideval, da bo Koper postal slovensko obmorsko pristanišče in s tem okno v svet.

■ V Ljubljani je bil posvet o slovenski in hrvaški manjšini v Avstriji. Posveta so se udeležili številni akademiki in univerzitetni profesorji. V zaključni izjavi je rečeno, da je Avstrija do sedaj stalno in namerno kršila 7. člen državne pogodbe.

■ V mestu Mehiko je bila ugrabljena 16-letna Nadine Chaval, hčerka belgijskega veleposlanika v Mehiki. Ugrabitelji so zahtevali 800.000 dolarjev odkupnine, a so se zadovoljili s 400.000 ter po štirih dnevih deklo izpustili.

Zasedanje jugoslovanskih škofov

V petek 14. maja se je v Zagrebu končalo redno splošno zasedanje jugoslovanskih škofov. Prve dni so se škofje pogovarjali z zastopniki duhovniških svetov iz vseh jugoslovanskih škofij in izdali dve listini. Prva nosi naslov »Navodila za pastoralni načrt«, druga pa »Medsebojni odnosi med škofi in duhovniki«.

Osrednjo pozornost so škofje namenili pastoralnemu načrtu. Izdali so splošne smernice, ki so razdeljene na tri dele: v prvem govorijo o evangelizaciji in poudarjajo, da je treba duhovnike za to delo usposabljaliti, v drugem delu govorijo o katehizaciji, v tretjem pa o pastoralni družini.

UTRIP CERKVE

● Jezuitski red ima sedaj odličnega vrhovnega predstojnika, ki naprej preseneča na svetovni ravni. To je španski duhovnik p. Pedro Arrupe. Pred kratkim je imel posvet z indijskimi jezuiti, ki jih je zelo veliko. Sklenili so, da se na vse številne jezuitske višje šole v Indiji vpeljejo namesto angleščine domači indijski jeziki. Načelo koncila in jezuitskega vodstva je, da se mora Cerkev povsod vrstati v življenje ljudstva, med katerim živi in dela.

● Iz Zahodne Nemčije prihaja vesela novica, da število duhovniških in redovniških poklicev spet narašča. Leta 1972 je stopilo v bogoslovje 312 kandidatov, za to šolsko leto pa že 422.

● Razne duhovniške revije v Italiji in Franciji obravnavajo vedno večji problem romarskih množic okrog velikih svetišč. Odgovorni rektorji in škofje poudarjajo, naj ti številni verniki, ki velikokrat v letu zapuščajo domače farnske cerkve, dobivajo na romanjih solidno versko vzgojo na podlagi evangelija. Zato manj romarskih tradicij in hitrice, več pa resne evangelizacije.

● Poljaki imajo sedaj v misijonih kar 930 svojih misijonskih delavcev. Lansko leto jih je odšlo v misijone 67. Škofje in redovni predstojniki se zavedajo, da so

VERA IN ZAKRAMENT SV. ZAKONA

Zakramenti, kot sredstva posvečenja, so vidna znamenja nevidnih milosti, ki jih je Kristus postavil, da po njih deli sadove odrešenja.

Pogoj za prejem vsakega zakramenta je osebna vera v evangelij. Le dojenčkom, ki osebne vere niso zmožni, se podeljuje zaradi vere staršev, ki bodo potem otroka vzgajali v veri za večno življenje.

Tudi za prejem zakramenta sv. zakona je potrebna vera, ker iz nje izhaja zavest in odgovornost. Zenin in nevesta, ki sta se svobodno, brez zunanjih vplivov, odločila za zakon, si z medsebojnim privoljenjem ob poroki podelita zakrament in odpreta svoja srca božji milosti. Prav ta medsebojna privolitev ob poroki je vidno znamenje zakramenta sv. zakona.

Zenin in nevesta, ki imata namen skleniti zakon kot hočeta Kristus in Cerkev, veljavno prejmeta zakrament. Njuna zveza je resničen in pravi zakon pred Bogom in ljudmi, saj ob sodelovanju vsega dobrega Boga začneta novo skupno življenje.

Toda milosti zakramenta ne moreta prejeti, če nista pripravljena. Prva in temeljna priprava pa je vera, ki vodi k prijateljstvu z Bogom. Kdor je sklenil zakon brez te priprave, je veljavno sklenil zakon, če ga je sklenil tako kot hoče Kristus in Cerkev, a milost zakramenta bo prejel šele, ko usmeri svoje življenje v Kristusa in njegov evangelij.

Vesele in žalostne iz Krmina

Na dan Vnebohoda 27. maja so imeli slovenski verniki pri Subidi veliko slavo. Po stari navadi so temu prazniku pridružili spomin sv. Križa, ki je patron omenjene cerkve. Kljub slabemu vremenu se je cerkev napolnila in vse je poteklo v zelo občutenem verskem vzdušju. Peli so domači pevci pod vodstvom Zdravka Klanjščka.

Tri izredne okoliščine so prispevale, da je praznovanje zadobilo svojstven značaj. Najprej je bila ta dan, četudi na neuradni način, odprta na novo asfaltirana pot, ki pelje od glavne ceste do cerkve; drugi dogodek je bil ta, da so trije otroci s Plešivega pristopili k prvemu sv. obhajilu, kar se do sedaj še ni zgodilo pri Subidi. Ti otroci so Aldo in Nataša Polenčič ter Nadja Prinčič. Vzrok največjega veselja pa je bila maša sama, saj jo je pel, v družbi dveh somašnikov, dr. Oskar Simčič, letošnji srbrnomašnik.

Pred 25 leti je namreč dr. Simčič prav v cerkvi pri Subidi imel svojo prvo sveto mašo. V kratkem nagovoru je dušni pastir, ki upravlja duhovnijo, podčrtal pomen tega slavlja. Izrazil je globoko hvalenost srebrnomašniku za vse, kar je v 25 letih neutrudnega delovanja in tihe molitve storil za Cerkev in za narod med našimi Brici in drugje.

V nagovoru pa je omenil tudi popravo ceste do Subide. Prva zasluga za to lepo delo gre Gradimiru Gradniku, ki je od ministrstva za notranje zadeve izposloval nakazilo 10 milijonov lir. Tudi Briška gorska skupnost je nakazala 1.400.000 lir za popravo stopnišča za cerkvijo. Vsa dela je prevzel tehnični urad pri krminski občini, izvedbo dela pa so poverili podjetju Carlet iz Cervignana. Vsa hvala temu podjetju, ki je delo izvršilo ne samo v skladu z načrti, temveč z dobrohotno širokogrudnostjo do potreb cerkve.

Na koncu pa moramo omeniti, da je v splošno veselje velikega dneva kanila tudi grenka kapljica. Po končani maši se je namreč zvedelo, da so pristojne oblasti proglasile cerkvico pri Subidi za neuporabno in nevarno zaradi poškodb, ki jih je utrpela ob potresu. Odslej bo maša za naše krminske vernike na prostem ali v kakem privatnem prostoru. Hud udarec! Bog daj, da bi se vse zopet uredilo v najkrajšem času!

novi misijonarji najboljše poročstvo za nove duhovniške in redovniške poklice v domovini.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Priznanje dvema slovenskima duhovnikoma

Celovski nadškof dr. Jožef Köstner je 1. maja imenoval za duhovna svetnika krške škofije gg. Stanka Skrbeta, župnega upravitelja v Lipi pri Vrbskem jezeru ter Jožeta Vošnjaka, župnega upravitelja v Sentjanžu v Rožu.

G. Skrbè je bil do leta 1945 katehet v Ljubljani, leta 1948-1962 je preživel v Argentini, nato pa je postal župnik najprej v Pusarnitzu, kasneje pa je bil predstavljen v Lipo.

G. Vošnjaka pa goriški Slovenci še posebej poznajo, saj je po zadnji vojni deloval v Štivarju in v Jamljah. Po odhodu na Koroško je postal dušni pastir v Sentjanžu. Obenem je urednik škofijskega verskega tednika za slovenske vernike »Nedelja«.

Obema odlikovancema, ki sta tudi zvesta naročnika našega lista, iskreno čestitamo!

Z GORIŠKEGA

Solidarnost z igralci SSG

Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici je poslala ansamblu Stalnega slovenskega gledališča v Trstu brzojavko, ki se glasi:

»V boju za vaše pravice izražamo svojo solidarnost, protestiramo zoper odgovorne organe, ki niso izpolnili danih obljub in zagotavljamo svojo pomoč.«

Sovodnje

V petek 28. maja se je občinski svet sestal na izredni seji, da preuči položaj Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Zupan J. Čučet je seznanil svetovalce o obisku, ki so ga člani uprave SSG napravili na sedežu sovodenske občine kot so to storili že tudi drugod. Namen teh obiskov je seznaniti naše izvoljene predstavnike in po njih našo javnost o težavah, ki pretresajo to našo kulturno ustanovo.

Občinski svetovalci so živo posegli v debato in poudarili, da pristojni vladni organi po 30 letih obljub in sprejetih obveznosti niso teh izpolnili. Nasprotno: s svojim ravnanjem so pokazali, da jim SSG ne leži ravno pri srcu.

Zato so svetovalci soglasno odobrili predlagano resolucijo, ki so jo poslali predsedniku republike Leoneju, predsedniku vlade Moru, ministru za turizem in prireditve, deželni vladi in drugim političnim dejavnikom v naši deželi. Nadalje je občinski svet odobril vsoto 200.000 lir kot solidarnostni prispevek tej naši pomembni kulturni ustanovi.

S TRŽAŠKEGA

Marijin praznik v Podlonjerju

Skoro dveurni spored — predolgo —, veliko skupnega petja, veliko molitve, to je bil majniški praznik Marije Pomočnice na Vnebohodu 27. maja v Podlonjerju. Kljub izredno slabemu vremenu se je zbralo lepo število Marijinih častilcev.

Po ljudskih litanijah je domača dijakinja recitala pesem »Mati moja, venec pletem«, nakar se je razvrstila pred nami cerkveni zbor iz Zgonika, sami mladi ljudje. Nismo pričakovali, kar smo doživeli. Bil je odličan nastop; vsa lepota Marijinih pesmi je prišla do polnega izraza. To je zasluga vseh pevcev, ki so vzorno sledili roki svojega dirigenta T. Kostnapla. Imeli smo edinstven vtis, ki pri tovrstnih nastopih ni vedno viden: ti zgonski pevci niso peli na koncertu samo za prisotne, temveč so peli na čast Mariji Pomočnici kristjanov.

Sesljan

Na Gospodov vnebohodu 27. maja smo imeli v cerkvi sv. Jožeta prvo sv. obhajilo. Stiri deklice in trije dečki so se ta dan prvič združili z Jezusom. Da je bil praznik še bolj slovesen, je pri maši pel otroški pevski zbor iz Sv. Križa pri Trstu pod vodstvom ss. Celine in Angeline.

Najlepše se jim zahvaljujemo ter želimo, da bi zbor vedno tako lepo prepeval. Zahvaljujemo se tudi g. župniku Jožku Markuži, ki je prvoobhajance tako skrbno pripravil na ta njihov najlepši dan v življenju. Prvoobhajancem pa želimo, da bi Jezusa vedno tako zvesto ljubili. - Starši prvoobhajancev

★

● Neustrašeni poljski kardinal Višinski je na praznik poljskega mučenca sv. Stanislava v Krakovem govoril množici 50 tisoč vernikov. Omenil je uradno versko svobodo, ki pa je taka, da se vedno več Poljakov boji uradno napraviti znamenje križa. Odločno je zopet spomnil odgovorne oblasti, da njihova naloga ni diktatura nad ljudstvom, ampak služba ljudstvu.

Ali je vstal nov prerok na Slovenskem?

Zdi se, da je v Sloveniji vstal nov prerok. Imenuje se primarij dr. Jurij Zalokar. V svoji preroški zagnanosti je napisal zelo dolgo pismo in ga objavil v ljubljanskem Delu dne 15. maja. Nekaj odlomkov iz tega pisma!

Najprej zelo na dolgo razpravlja o religijah ali verstvih. Izhaja s stališča, da je vera predvsem stvar čustva in izkustva. »Religije imajo izredno priložnost, da znova uresničijo izkustvo, brez katerega je vse ostalo kakor nič. Iskrena vera je tista, ki vre iz srca in se ne pusti ujeti v to ali ono ideologijo.«

Potem ko je opravil z religijami preide na katoliško Cerkev. Kot najhujši antiklerikalec dolži Cerkev odgovornosti za vse, kar se je hudega zgodilo med zadnjo vojno. Piše: »Vrhunec je bil med zadnjo vojno, ko je Cerkev na Zahodu molčala ob strahotnem pobijanju v taboriščih smrti in ko se je večji del Cerkve, npr. v Sloveniji in Hrvaški, naravnost povezal z najhujšimi silami nečloveštva.«

Kot golo resnico sprejema vse, kar je kdo kaj slabega rekel na račun Pija XII. in katoliške Cerkve v zadnji vojni. Pri tem gre npr. mimo dejstva, da je bilo v nacističnih taboriščih tudi več katoliških škofov in na tisoče katoliških duhovnikov.

V drugi polovici svojega pisma se ustavi ob slovenski Cerkvi. O njej piše: »Že pred vojno, zlasti pa med njo, je postala Cerkev zlasti po nekaterih njenih višjih predstavnikih izrazito orožje reakcije in potem narodne izdaje. Trideset let po osvoboditvi se odgovorno cerkveno vodstvo v Ljubljani noče izjasniti zoper medvojno ravnanje odločujoče hierarhijske. Pozivi, da bi se od grozovitosti vojnih dejanj distancirali, so bili zaman. Namesto da bi Cerkev odkritosrčno izrekla svoj "confiteor" in svojo "maxima culpa", pa organizira vernike na načine, o katerih slišimo kritiko, da gre v bistvu za dobro organizirano klerikalno ilegalo...«

Zatem svojo obtožbo še bolj potrdi: »Vse kaže, da želijo nekateri Cerkev (slovensko) spremeniti v organizirano središče nereligiozne dejavnosti. Mnogi, ki hodijo v cerkev, so zavestni nosilci te dejavnosti.« Končno zaključuje: »Vse to pomeni, da

je potrebna Cerkev v Sloveniji... kar največjega prepriha...«

Naš zaključek:

1. Dr. Zalokar ima zelo zmedene pojme o religiji in veri; to zmedo seje še med druge.

2. Postavlja se v vlogo denuncianta slovenske Cerkve in slovenskih vernikov leta 1976 kot ni bilo brati ali slišati pri nobenem partiju.

3. Glede zahteve, naj se odgovorno cerkveno vodstvo v Ljubljani izjasni zoper ravnanje odločujoče hierarhijske med vojno (tj. glede ravnanja škofa Rožmana), je sedanji nadškof in metropolit Jože Pogacnik v nedeljo 16. maja ob birni na Vrhniki pred natrpano cerkvijo dejal: »Hud pritisk se izvaja name, da bi obsočil svojega prednika škofa Rožmana. Toda jaz prepriščam sodbo Bogu, ki je pokojnega Rožmana že sodil, in Sv. se dežu, ki je edini pristojen, da sodi škofom.«

4. Končno: dr. Zalokar bo strokovnjak za duševne bolezni, saj je primarij umobolnice v Begunjah. Nikakor pa ni strokovnjak za verska vprašanja. Se najmanj pa je poklican za preroka in reformatorja Cerkve na Slovenskem. Njegovo pisanje je po našem mnenju čisto denunciantstvo. To pa je bilo zmeraj najgrše opravilo. Pod nekim drugim režimom so primorski duhovniki vse to že okusili, ko so jih slični ljudje v nekem tržaškem dnevniku tistega časa denuncirali. Ali opazka dr. Zalokarja, da je Cerkev v Sloveniji potrebna kar največjega prepriha, namiguje na to, naj bi se v Sloveniji začelo nekaj podobnega kot takrat?

(r+r)

Svetovišarski zvonik poškodovan

Komaj sedaj smo prejeli potrjeno vest iz Zabnic, da je po potresu tudi zvonik na Sv. Višarjah zelo poškodovan. V cerkvi sami ni večje škode in je poraba naprej, zvonik pa ima takšne razpoke znotraj in zunaj, da zvonovi ne bodo zvonili, dokler ne bo popravljen. (Tudi žičnica na Višarje ne deluje in bo znova obratovala predvidoma prve dni julija.)

Kraški kali

V sredo 26. maja je na povabilo Slovenskega akademskega društva predstavil dr. Zvonko Legiša iz Vižovelj svojo tezo o kraških kalih, s katero je pred leti doktoriral na tržaški univerzi.

Kraški kali so podobni večjim mlakam, ki so nekoč služile za napajanje živine. Nastali so, ko se je voda ustavila v naravnih vdolbinah, kjer so bila tla ilovnata. Kjer takih tal ni bilo, so si kmetje sami tlakovali kale z ilovico. Kraška zemlja je namreč apnenčasta, torej za vodo propustna.

Danes so kali ekonomsko nepomembni, nekoč pa so bili potrebni za živino, perice in tudi kmečke družine, ko je poleti zmanjkalo vode v vodnjakih. V pasu od Bazovice do Kozine je cvetela celo industrija ledu. Kmetje so pozimi zajemali iz kala led in ga postavili v obzidane valjaste jame, globoke do sedem metrov. Aprila so jih pokrili s slamo, da ga topli zrak ni stalil. Poleti so ta led v nočnih urah vozili v Trst za ribarnice, mesnice ipd. To do prve svetovne vojne, potem je to bilo prepovedano iz higienskih razlogov.

Kali danes izginjajo. Vzrokov temu je več. Predvsem se kmetje zanje ne zanimajo več, bujno rastlinje jih prerasča vedno bolj, poleg tega se vsako leto nabere na dnu za dva centimetra blata. Zabeležili so tudi zmanjšanje padavin, živine pa je zelo malo. Ta je bila važna za kale, ki niso bili tlakovani, ker je žival tlačila tla.

Kraški kal imenujejo različno od kraja do kraja: poč, luža, kalič, močile, rešilke, studenec. Kali so najbolj pogosti ob meji, ker je tam več kmečkih vasi. Jugoslovanski kali so bolj negovani, številnejši in večji, ker je živine več. Na Krasu je približno dvajset kalov, ki imajo vodo čez vse leto, deset kalov pa ima vodo le ob deževju. Danes so med največjimi kali pri Velikem Repnu, Kontovelu, Kobjeglavi, kal Perčedel med Velikim Repnom in Opčinami, pa še kali v Nazerju, Bazovici, Komnu itd.

Kraški kal je mikroambient, ki ima dovolj lepote in življenja. Kapljica vode pod drobnogledom prikazuje toliko alg in enoceličnih bitij, da jih ni mogoče prešteti. Rastline v kalu se razlikujejo od rastlin, ki uspevajo na suhih tleh okoli njega. V kal so prišle torej le s pomočjo vetra, živali in človeka, ki je imel korist od uspevanja nekaterih rastlin npr. ločja. V nekaterih kalih so se različne rastline razporedile v koncentrične kroge.

Se podrobneje je predavatelj govoril o rastlinskem in živalskem življenju v drugem delu večera. S seboj je namreč poleg diapozitivov prinesel še drobnogled in herbarij.

Opuščanje kraških kalov pomeni začetek dobe moderne živinoreje, obenem pa konec dobe, ki spada že v zgodovino, in marsikaterih običajev, ki so bili nedvomno povezani s kali. Da so taki običaji obstajali, priča običaj na Kontovelu, ko še sedaj zažgejo Pusta na splavu sredi kala. - *eta*

Natečaj za zborovsko skladbo na Cankarjevo besedilo

Ob stoletnici rojstva Ivana Cankarja razpisuje Glasbena Matica v Trstu natečaj za zborovsko skladbo, ki se mora opirati na besedilo iz Cankarjevih spisov. Razpis je za originalne skladbe za postmutacijski zbor a cappella.

Natečaja se lahko udeležijo skladatelji slovenske narodnosti, rojeni ali bivaajoči na Primorskem, ne glede na mejo in državljanstvo.

Vsaka skladba naj bo označena z geslom. V priloženi zaprti ovojnici, označeni z istim geslom, naj bo ime skladatelja, njegov naslov, kratek življenjepis in fotografija. Žirija bo odprla samo ovojnice nagrajenih skladb in tistih skladb, ki jih bo priporočila za javno izvedbo.

Nagrada za najboljšo delo znaša 300.000 lir. Organizator bo poskrbel za javno izvedbo izbranih del. Sklepi žirije so dokončni in nepreklicni. Skladbe morajo biti izpisane razločno in s črnilom, da jih bo mogoče razmnoževati s fotokopiranjem.

Prispevke sprejema: Tajništvo Glasbene Maticе - Trst, Natečaj za zborovsko skladbo na Cankarjevo besedilo, ul. R. Manna 29, 34134 Trst do 1. oktobra 1976. Rezultati natečaja bodo objavljeni v javnih občilih 31. oktobra 1976.

Podpora Stalnemu slovenskemu gledališču

Boris Gombač se je v imenu »Slovenskih delovnih ljudi« v Italiji sestal s predstavniki SSG v Trstu ter jim obljubil vso podporo v njihovem težkem boju za uveljavitev pravic, ki tej pomembni slovenski ustanovi v zamejstvu pritičejo.

„Sumljiva oseba“ v Idriji

O dramski skupini PD »Štandrež« smo že večkrat poročali. V letošnji sezoni so uprizorili v prosvetnem domu »Anton Gregorčič« v Štandrežu Nušičevo komedijo »Sumljiva oseba« v režiji Mire Strukljeve.

S to igro so se štandreški igralci predstavili v Idriji 6. maja na »2. srečanju gledaliških skupin Primorske«. Letos se je za to tekmovanje prijavilo pet skupin, od katerih je ena izpadla. Od štirih so bile tri skupine iz zamejstva, in sicer Slovensko amatersko gledališče Trst, Amaterski oder Prosek-Kontovel ter PD »Štandrež«. Edina iz matičnega dela Primorske je bila skupina iz Cerkna.

Številno občinstvo je z zanimanjem sledilo igri. Treba je priznati, da so igralci takoj osvojili. Obetala se je res lepa

Nova zbirka otroških pesmi

»Pastirčкова pesem« je naslov lične zbirke v svetlomodrih platnicah, ki vsebuje 39 pesmi za otroške zборе.

Do zbirke je prišlo takole: otroško glasilo »Pastirček« je zadnjih pet let prinašalo v vsaki številki po eno novo in izvršno pesem, namenjeno Pastirčkovim bralcem. V petih letih se je nabralo precej pesmi, ki so lahko veliko bolj uporabne, če so zbrane v eni sami knjigi. Uredništvo Pastirčka je sporazumno z odborom Zveze cerkvenih pevskih zborov v Trstu sklenilo izdati te pesmi v posebni zbirki.

Kolikor se je dalo, so prireditelji razvrstili pesmi po letnih časih, kakor so bile prvotno napisane za Pastirčka. Po glasbi so vse pesmi nove in izvršne; veliko je novih tudi po besedilu.

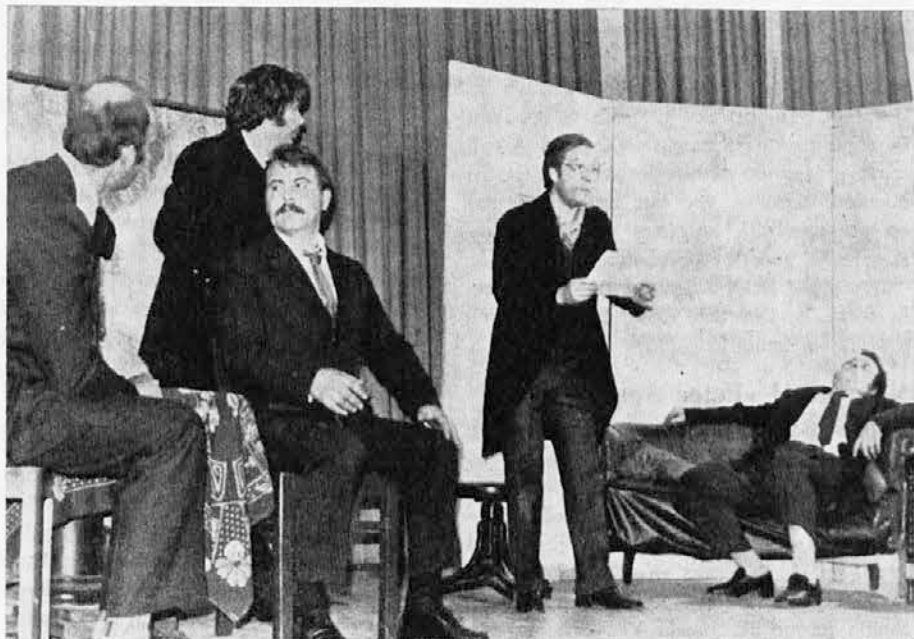
Avtorja glasbe sta Zorko Harej in Pavle Merku; avtorji besedil pa so F. Prešeren, I. Gruden, K. Širok, Vera Albreht, Č. Sinkovec, Utva, M. Kunčič, V. Jeraj, S. Gregorec, St. Vinšek, B. Pertot, M. Hartman, Z. Saksida, D. Konec in L. Sorli, ki ima v zbirki večino besedil. Naslovno stran si je zamislil Robert Kozman, fotografiral pa je Ivanka Furlan.

Kakor piše v uvodu, prireditelji želijo, da bi pesmarica vzbudila zlasti pri mlajših še večje zanimanje za petje in ljubezen do slovenske pesmi.

Zbirka je izšla skupaj z majsko številko »Pastirčka« in jo lahko dobite v slovenskih knjigarnah v Trstu in Gorici.

predstava. Zal je bil za to izbran slab dan. Potresni sunek ob 9. uri zvečer, ki je krepko zamajal tudi Rudarsko dvorano, je zbudil precej preplaha med občinstvom in seveda tudi med igralci. Vendar se je igra po kratkem premoru nadaljevala, seveda ne več z začetno silo. Kljub temu je dober del občinstva ostal v dvorani in do konca igri sledil.

Po predstavi je bilo srečanje skupine s komisijo iz Ljubljane. Predstavniki komisije režiser Belina je dejal, da je prišel čas, ko lahko ocenjujemo zamejske skupine res z istim merilom kot matične, brez tiste dobrohotne prizanesljivosti kot v preteklih letih. Štandreška skupina lahko tekmuje s katero koli amatersko skupino v Sloveniji, ker je dosegla tisto stopnjo, ko jo lahko gledališko ocenimo. - S. K.

Člani igralske družine PD »Štandrež« so uspešno nastopili na II. srečanju gledaliških skupin Primorske v Idriji

Ob 15-letnici Marijinega doma v Rojanu

V Rojanu je postala že tradicija vsakoletno praznovanje obletnice Marijinega doma. Prireditve, ki si jih ob tej priložnosti lahko ogledamo, postajajo vsako leto pestrejše in bogatejše.

Letos, ob 15. obletnici Marijinega doma, pa se je praznovanje začelo že en dan pred obletnico s slikarskim ex tempore za otroke vrtca, osnovne in srednje šole. Da je bila zamisel dobra, je dokazalo že število prijavljenih otrok — skoraj sto.

Ker je bilo vreme lepo, so otroci risali kar zunaj, na dvorišču pred Marijinim domom, kjer so bile postavljene mize in stoli.

Mladi risarji so bili razdeljeni po starosti na štiri skupine in za vsako teh so bile določene po tri nagrade. Da je vse teklo kot po olju in da je ex tempore imel tak uspeh, nosi gotovo glavno zaslugo ga. Rozeta Ozbič, ki je ves čas neutrudno pomagala z nasveti in delom. Komisija, ki je razglasila uspehe, so sestavljali: učiteljica Evelina Pahor, slikar Angel Renar, slikar Robert Kozman, časnikar Sergij Pahor in za Marijin dom Ivanka Furlan.

Razdeljevanje nagrad (prav vsi mladi risarji so dobili vsaj tolažilno nagrado: škatlo barvic) je bilo ena izmed točk bogatega sporeda na prireditvi naslednjega dne. Tedaj je pred nabito polno dvorano nastopil najprej cerkveni pevski zbor iz Rojana, ki je pod vodstvom Humberta Mamola zapel štiri pesmi. Učenci tečaja za dikcijo so pripravili lutkovno igrice »Rdeča kapica« in moderno izvedbo »Nesrečnega Trasibula«.

Prvič smo ob tej priložnosti lahko poslušali ansambel mladih godcev, ki jih je za nastop pripravil poštvalni g. Franc Pohajač. Nastopili so v različnih kombinacijah, zdaj kot trio (kitara, harmonika, kitara bas ali pa dve harmoniki in kitara). Zraven so že prijetno zapeli.

Tudi otroški zborček, ki je pod vodstvom učiteljice Poljšakove za zaključek zapel devet pesmi, se je zelo dobro odrejal, tako da so gledavci res navdušeni zapustili dvorano.

Praznovanje v Borštu

Ob zelo ugodnem vremenu so v Borštu skozi tri dni obhajali, letos že šestič, praznik vina. Glavno zaslugo so imeli nekateri večji vinogradniki obeh vasi in prosvetno društvo »Slovenec«. Pomemben delež pri kulturnem delu te prireditve pa so imeli tudi otroci osnovne šole, ki so v pestrih točkah opozarjali občinstvo na mnogostranski pomen Ivana Cankarja.

Kot gosti od drugod so na tem folklornem prazniku velik del sporeda zelo dobro opravili moški zbor iz Kočevja in godba na pihala iz istega kraja ter plesna skupina iz Velenja. Kot ob drugih podobnih prireditvah je nastopil seveda tudi domači mešani zbor PD »Slovenec« in godba na pihala »Breg«.

Poseben poudarek pri tem prazniku so dali v nedeljo 30. maja popoldne, ko je dolinski župan E. Švab ob kratkem nagovoru izročil v uporabo nov del občinske hiše kot dozidek k stavbi, kjer sta že doslej delovala poštni urad in zdravniška sprejemnica. V novem delu hiše, ki bo

služila potrebam vseh vaščanov, se bo zlasti lahko bolj uveljavilo društvo »Slovenec«; samo škoda, da ni, vsaj za enkrat, dana možnost za odrske prireditve.

Pri otvoritvi je marsikdo začuden vprašal, zakaj ni bilo duhovnika, ki bi blagoslovil prostore, kjer se bodo ljudje zbirali v društvene in druge namene. Če so informacije točne, se je domači župnik ponudil tako zastopniku društva kot tudi dolinskemu županu za blagoslov hiše, a je bil dan le izmikalen odgovor.

Ker je občinska hiša namenjena vsej srenji in ker sodeluje pri društvu velik del vernih ljudi, med njimi npr. tudi nekateri člani cerkvenega zbora, bi že iz tega razloga blagoslov prostorov ne smel odpasti. Upajmo, da prireditelji s tem »ukrepom« niso hoteli Borštane prikazati za »napredne« v tem smislu, da prezirajo verske tradicije svojih prednikov. Tudi bi ostal boljši vtis na kulturnem delu prireditve, če bi v proslavo pisatelja Cankarja namesto otrok iz osnovne šole nastopili bolj odrasli, npr. učenci in dijaki srednjih šol. - *Udeležence*

Rojan

V petek 28. maja smo pospremili k zadnjemu počitku Albino Ferfolja. Okoli njene krste so se zbrali številni prijatelji in znanci. Krsta je bila zasuta s cvetjem. Vedeli smo, da je v bolnišnici, vendar smo upali, da jo bomo še videli vedro in nasmejana v Rojanu. Hrepenela je po zdravju, vendar je računala tudi na možnost, da jo Bog pokliče k sebi. Zato se je skrbno pripravila.

V naši župnijski skupnosti je spet nastala vazel, saj je pokojna Albina redno prihajala k nedeljski maši ob devetih. Naj ji dobri Bog spet vrne nasmeh, ki ga je zamorilo hudo trpljenje v bolezni. Težko prizadeti družini izrekamo naše iskreno sožalje. - S. Z.

»Literarne vaje«

Izšla je 7. in zadnja številka XXVII. letnika »Literarnih vaj«, ki je mesečnik dijakov slovenskih srednjih šol na Tržaškem in Gorškem. Za opremo platnic je skrbela prof. Franka Fornazarič.

Ze naslov lista pove, da so »Literarne vaje« namenjene vsem, ki so nadarjeni za pisanje in jih pisanje tudi veseli. Sodelavcev je bilo veliko, mnogi so pokazali veliko nadarjenost in zrelost. Obe celotni povesti sta zbujaile zanimanje in priznanje ter sta bili brez dvoma na dostojni višini.

Velik problem za izhajanje lista pa so tiskarski stroški. Vsaka številka je stala v tiskarni 350.440 lir, naročnikov pa je bilo manj kot 800. Zato je bilo pri vsaki številki nad 100.000 lir izgube, ki je bila krita z raznimi darovi in s tem, da je šesto številko plačal Znanstveni licej »F. Prešeren« v Trstu. Treba bo najti kakšne rešitve. Idealno bi bilo, da bi posamezne šole prevzele po eno številko ali pa bo treba ceno za posamezni izvod dvigniti od 300 na 500 lir.

Ker pa uredništvo kljub denarni stiski vendarle upa, da bodo »Literarne vaje« tudi prihodnje leto izhajale, spet razpisuje nagrado za najboljšo povest, ki bo vse leto izhajala. Obsega naj okrog 400 tipkanih strani. Oddati pa jo je treba do 1. oktobra 1976. Nagrada znaša 20.000 lir.

TONČKA CURK

Ponižani

(1)

Prvega septembra leta 1939 so Hitlerjeve čete vdrele na Poljsko in jo v osemnajstih dneh zasedle. Vojni pohodi Hitlerjevih čet so se v letu 1940 nadaljevali z vpadi na Norveško, v Belgijo in Francijo. Spomladi leta 1941 je Italija zasedla del Jugoslavije in Grčije, z druge strani pa so vdrti Nemci in tako se je v tem letu na vseh koncih in krajih vnela druga svetovna vojna, zakaj v juniju so Hitlerjeve čete napadle tudi Rusijo.

Vse to pa se nam je zdelo zelo oddaljeno in čutili smo se varni. Tolažili smo se tudi s frazo, ki se je takrat širila kot nalezljiva bolezen: To bo »guerra lampo«, bliskovita vojna.

Poslušali smo radijska poročila in brali članke v dnevnem časopisu, ki so v mastnem tisku prinašali hvalospeve o lastnih zmagah in o porazih sovražnika. Navadili smo se na zatemetitev in na policijsko

uro; navadili smo se na živilske nakaznice in privadili smo se tudi tuljenju siren, ki so naznanjale nevarnost zračnih napadov. V začetku smo ob takih primerih hiteli v zaklonišče, ker pa se nikoli ni nič zgodilo, smo pričeli ostajati doma.

Vedeli smo namreč še za druge novice, ki so prihajale iz Londona, in te so bile v pravem nasprotju s tistimi v dnevnem časopisu in domačem radiu. Iz teh tujih poročil smo zvedeli o porazih Hitlerjevih in Mussolinijevih čet zdaj na enem, zdaj na drugem vojnem področju; predvsem pa so nas ta poročila seznanjala o strahotnem uničenju nemških mest, kolodvorov, železniških križišč, tovarnih in mostov, ki so jih razrušila sovražna letala z bombardiranjem. Prav zaradi tega se sovražnih letal nismo bali, pač pa smo jih brezskrbno opazovali, ko so v velikosti hroščev plula nad mestom v smeri proti severu.

* * *

Pisali smo že leto 1943. Sovražna letala so se zdaj večkrat poigravala nad tržaškim mestom kot bi prirejale prave letalske tekme nad okraji Tržaškega zaliva,

kjer stojijo livarna, ladjedelnica in tovarna strojev. Ti deli mesta — od Škedenja do Sv. Andreja — so bili večkrat križem kražem prepreženi z belimi meglicami, ki so jih letala puščala za seboj. Takrat pač nismo slutili, da ta letala pišejo Tržačano žalostno poglavje bližnje bodočnosti. 10. junija 1943 sem se vrnila domov s Skorklje, kamor sem šla vsak tretji dan po mleko. Stanovala sem v okraju Sv. Andreja na trgu Karla Alberta. Pristavila sem mleko k ognju in pričela pripravljati zelenjavo za obed.

Nekaj pred deseto uro so zatulile sirene. Tulile so kot še nikoli prej. »Pojdiva! To ne pomeni nič dobrega.« »Samo toliko počakam, da mleko zavre, potem pridem za vami.«

Gospa je odšla. Sirene so tulile, glušile ušesa in pretresale mozeg v kosteh. Nasproti našemu sta se na balkonu sosednje hiše igrala dva otroka. Njuna mati je stopila na prag, zgrabila vsakega z eno roko in dejala: »Brž, brž! Bližajo se!«

Tedaj sem tudi jaz planila k štedilniku, vzela lonec s še ne zavretilim mlekom in ga odnesla v shrambo brez okna, ki

je bila poleg kuhinje. V zraku je strašno bnelo in neko neznano piskanje se je z naglico bližalo.

Obšel me je strašen, uničujoč občutek. Nisem se mogla premakniti, le k zidu sem se stisnila in si z rokama tiščala ušesa. Naenkrat je silovito treščilo in vse okrog mene se je podiralo. Stisnjena v kotu, z obrazom proti zidu sem čakala, kdaj me bo zasulo...

Ko je podiranje okrog mene prenehalo, sem se ozrla. Skozi dim in prah sem zagledala pravo razdejanje: kuhinja brez vrat, v njej pa nagrmađeni kupi kamenja, opeke, kosi tramov, oken, šip in ometa. Shramba brez okna, kamor sem se bila zatekla z loncem mleka, mi je rešila življenje.

Se vsa omotična sem vzela vedno pripravljeno torbo z najpotrebnejšim in šla čez kupe ruševin proti izhodu. Vsa vrata v stanovanju so bila odprta, vsa okna brez šip in vhodna vrata preklana... S težavo sem se prebila čez to razdejanje po stopnicah in se zatekla v zasilno zaklonišče — v klet.

Tam so bili zbrani hišni sostanovalci,

do smrti prestrašeni, kakor sem bila jaz. Zunaj je bobnelo, treskalo in zemlja se je tresla ko da je sodni dan. Bombe so padale druga za drugo, kot bi hotele stakati preprogo ruševin na okrajih, nad katerimi so letala mesec poprej stakala preprogo belih meglic.

V kleti smo trepetali, molili in čakali, kdaj se bo zrušila hiša nad nami. Med bombardiranjem sta dva vojaka prinesla v klet ranjeno ženo. Ranilo jo je kolenje, ko je med napadom hitela v zaklonišče. Vojaka sta takoj odšla, mi pa smo se trudili, da bi ranjenko spravili k zavesti. Ker je bolj in bolj slabela, sem se opogumila in kljub še vedno trajajočemu letalskemu napadu šla v zaklonišče po pomoč.

Na trgu Karla Alberta se mi je nudil pretresljiv prizor: porušene hiše, okrnjeni vogali, hiše brez ene stene, brez oken in vrat in iz nekaterih so švigali plameni. Drevje na trgu vse opaljeno in razcefrano, po tleh kupi ruševin, tramov in kamenja, med vsem tem pa so gorele žice cestne razsvetljave.

(Se nadaljuje)

goriške novice

Koncert Marijinih pesmi v goriški stolnici

Vsi, ki so prišli zadnje nedelje 30. maja na koncert Marijinih pesmi v goriško stolnico, so bili deležni duhovnega užitka in bili zadovoljni, da so se prireditve udeležili. Kajti združeni pevski zbori so z izredno zavzetostjo podali šest mogočnih Marijinih pesmi, ki prevzamejo duha in napolnijo srce z religioznimi čustvi.

Goriška stolnica je bila že dobro zasedena, ko je stopil k mikrofonu župnik slovenske duhovnosti v Gorici msgr. Fr. Močnik ter podal nekaj priložnostnih misli o Mariji. Nato je napovedovala Vera Koršič najavila prvo pesem, pevci in pevke pa so zasedli prostor na stopnišču prezbitarija. Bilo jih je lepo število. Bili so zastopani praktično vsi zbori iz mesta in dežele, udeležba s Krasa je bila skoro stodontna.

Pod vodstvom predsednika Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica Mirka Špacapana so zapeli sledeče pesmi: Oj sončni maj, V sveto mesto nazareško, Glej, o Marija, Je mrak končan, Večerni zvon in Pogled na nas z višave. Pri orglah je nastopajoče spremljala prof. Lojzka Bratuševa.

Pevci in pevke so pokazali veliko ubranost glasov. Vemo, da je bilo za to treba precej vaj, žrtvovanja prostega časa in dobre volje. Nastop je izpričal, da trud ni bil zastonj. Zbranemu občinstvu so tako mogli ustvariti pristno majniško vzdušje, ki ga verjetno nikjer izven Slovenije ne poznajo v tako svojsem izrazu kot je naše.

Koncertu so sledile pete litanije Matere božje z odpevi. Pevci so šli na kor, njih pesem pa se je povezala s pesmijo vernikov v cerkvi.

Ob vsem tem doživljanju pa smo imeli pred očmi tudi tiste, ki jim je prav letošnji maj prinesel razdejavanje, bolečino, smrt. Naravno je bilo, da je bila cerkvena nabirka za žrtve potresa. Darovalci so bili res velikodušni.

Zato je srečanje z Marijo našlo svoj odjek v misli na tiste, ki so v polni meri doživeli resničnost pesmi: »Marija k tebi uboge reve mi zapuščeni vpijemo, objokani otroci Eve v dolini solz zdihujemo«. Prav gotovo sta bila tako božja Mati kot njen Sin te zavzetosti za brate v stiski vesela, ves koncert Marijinih pesmi pa je dobil človečansko in krščansko razsežnost. - jk

Misijska akademija v Gorici

Na Kristusov vnebohod 27. maja je bilo v dvorani »Stella Matutina« prisrčno misijsko slavlje v sklopu letošnje postne akcije v goriški škofiji. Namen slavlja je bil, da verniki pozdravijo don Raugna, ki se bo te dni vrnil v misijon v Bouaké, in pa da tudi na zunanji poudarijo pomen dela za Tretji svet. To so dosegli s prisrčno akademijo v polno zasedeni dvorani ob navzočnosti nadškofa Cocolina.

P. D. »STANDREŽ« - KMEČKO DRUŠTVO

5. in 6. junija

praznik špargljev

V STANDREŽU

Sobota 5. junija: ob 20. uri odprtje in plesna zabava

Nedelja 6. junija: ob 15. uri slikarski »ex tempore«; ob 19.30 folklorni večer z nastopom folklorne skupine iz Koprivnega; sledi ples ob zvokih ansambla Marcossi iz Koprivnega. Na voljo šparglji, domača jedaja in pijača.

Na akademiji so nastopili najprej otroci iz Dolenj, ki so glasno in pogumno recitali vrsto pesmi italijanskih in drugih avtorjev, ki govorijo o ljubezni, miru in skrbi za uboge. Otroci iz Gradeža so prikazali pasijon, ki ga je napisal Jacopone da Todi, učenec sv. Frančiška Asiškega. Prijetno je bilo poslušati nežne otroške glasove zbora, ki je spremljal dogajanje na odru.

Kot zadnja točka je bil na sporedu nemški prizor, ki ga je skupina slovenskih dijakov in dijakov pripravila na evangeljsko temo: Lačen sem bil in ste mi dali jesti... Besedilo je spremljalo dogajanje na odru in posrečeno izbrana glasba. Prizor je vsem ugaljal tako zaradi izvajanja kot zaradi glasbene spremljave.

Po končani akademiji je bilo v cerkvi Srca Jezusovega somaševanje g. nadškofa, misijonarja Raugna in drugih duhovnikov.

Standrež

Poleg prosvetnega doma »Anton Gregorčič« ima Standrež od nedelje 23. maja še drug dom. Ta dan je bil na svečan način predan v kulturne namene dom »Andreja Budala« na Pilošču. Odprtja doma se je udeležilo veliko naših rojakov iz bližnje in daljne okolice. Prišli so tudi številni predstavniki oblasti kot goriški župan De Simone, predsednik goriške pokrajine G. Agati, jugoslovanski konzul v Trstu I. Renko in še mnogi drugi. Dom je blagoslovil domači župnik in dekan msgr. J. Zorž. Potem so se zvrstili razni govorniki, ki so izrazili veselje nad novo kulturno prireditvijo v Standrežu.

Predsednik SKGZ Boris Race je v svojem govoru pravilno poudaril, da je v Standrežu sicer že en prosvetno-kulturni dom, kar pa ne sme biti ovira, da ne bi skupno delali za slovensko kulturo in slovenskega človeka v kraju, ki postaja narodnostno vedno bolj ogrožen.

Fortunat Doles

Dolesa Fortunata, ki so ga pokopali na standreškem pokopališču v sredo 26. maja, se spominja njegov kolega Danijel Pintar takole: »Pri gimnaziji-ticeju "Primož Trubar" v Gorici je sodeloval tudi Doles Fortunat in sicer kot postrežnik. Službo je nastopil novembra 1950. Svojo nalogo je vestno in redno vršil do upokojitve, kljub temu da je zadnja leta bolehal. Bil je vedno družaben in prijazen. S svojim vednim značajem si je pridobil naklonjenost pri profesorjih in dijakih. V pokoj je stopil septembra 1973.«

K tem spominom lahko dodamo še, da je bil pokojni Doles tudi zelo veren mož; pogosto si ga srečal na šolskih hodnikih med enim in delom in drugim, ko je tiho molil rožni venec. Bil je tudi poverjenik Zelenega križa v Gorici. Tudi na tem mestu je storil veliko dobrega.

Naj počiva v miru; ženi in otrokoma naše sožalje.

Čestitke

Zupnijska skupnost iz Dobrčdoba iskreno čestita dr. Maksu Gergoletu in dr. Danijeli Ferfolji ob rojstvu sinčka Matije ter želi staršem in novemu članu obilo sreče.

Šport

I. MOSKA DIVIZIJA

Libertas Turjak-Olympia 3 : 2 (15 : 4, 15 : 13, 10 : 15, 11 : 15, 15 : 10)

To je bila druga zaostala in obenem predzadnja tekma tega prvenstva. Naši so jo morali odigrati v turek zvečer v Turjaku. Slo je za neposreden dvoboj dveh otroških glasov zbora, ki se spremljal dogajanje na odru. Pričakovali smo lepo srečanje, ki ga pa je skalilo prav v zaključnem petem setu, ko je Olympia odločno vodila, nesramno obnašanje domačega občinstva in Libertasovih igralcev samih, ki so ob dozdevnem napadnem sojenju zagnali hrup z grožnjami in psokami na račun glavnega sodnika. Ta se je omejil na opomin dveh igralcev in poslej sodil očitno v prid domačinom.

Slovenski odbojkarji so začeli zelo živčno, ker je bilo to srečanje močno občuteno, pa tudi zaradi v začetku nepopolne postave. Zato so izgubili dva seta zaporedoma, toda že v drugem nizu pri 6 : 14 za Turjak se je začel izredni naskok Olympie, ki je trajal do omenjenega dogodka. Potem pa so zunanje okoliščine oblikovale končni izid.

V drugačnih razmerah bi goriški odbojkarji dali več od sebe. Vsekakor pa je bil v tej priložnosti najuspešnejši Soban Bernard tako v napadu kot v kritju.

Grenak, nepričakovan poraz torej, ko so vsi računali na neoporečen zaključek prvenstva. Toda kljub temu ostaja Olympia na boljšem z ozirom na Turjak zaradi večjega števila osvojenih setov.

Igrali so: Malič, Kuštrin, Nardin, Cotič, Lavrenčič, Soban, Černic, Tomšič.

AGI-Olympia 3 : 1

(9 : 15, 15 : 12, 15 : 13, 15 : 13)

Proti zelo skromnemu Agiju, ki še nikdar ni premagal naših odbojkarjev, ni pokazala Olympia nikake volje do zmage. S tako negativnim rezultatom so torej Goričani zaključili svoje prvenstvo. Nezaželeni poraz v Turjaku je moralno prizadel slovenske odbojkarje, ki so povsem izgubili prepotrebno koncentriranost.

III. ŽENSKA DIVIZIJA

Olympia-Torriana 1 : 3

S sobotno popoldansko tekmo proti Torriani iz Gradišča so tudi slovenska dekleta končala svoje prvenstvo. Zasluženo so zmagale nasprotnice, ki so bile neoporečno boljše. Igra je bila zanimiva in borbeno. Ta poraz je potisnil dekleta Olympie na druga mesto na lestvici. Kljub temu pa ostane njihov letošnji nastop in doseženi rezultat več kot zadovoljiv, saj so presegle cilj, katerega so si bile postavile na začetku prvenstva.

Igrale so: Uršič L. in A., Bertolini, Perše S. in T., Devetak, Košič T. in M., Primožič, Srebrnič.

VII. pokal »Peter Špacapan«

Letos bo na tem turnirju, ki ga že vrsto let organizira SZ Olympia, nastopalo 12 odbojcarskih moštev. Tekmovanje bo potekalo v roku petih večerov, z otvoritveno tekmo, ki je na sporedu 7. junija ob 19.30 na igrišču pri Katoliškem domu (Drevored XX. septembra 85) v Gorici. Finale pa bo 12. junija. Osrednje igrišče bo kot vedno na »Drevoredu«, v primeru slabega vremena pa telovadnici ITI in Valletta.

Nastopajoča moštva so razdeljena na štiri skupine; dve ekipi vsake skupine bosta stopili v četrtfinale itd. Spored:

7. 6. 1976 - Skupina A - igrišče na Drevoredu: ob 19.30 Lambertin-Azzurra, ob 20.30 Lambertin-Bor, ob 21.30 Azzurra-Bor. Skupina B - občinska telovadnica v Marianu: tekmujejo od 19.30 dalje Mariano, Torriana in Il Pozzo.

Skupina C - telovadnica ITI v Gorici: ob 19.30 Turriaco-Dom, 20.30 Kennedy-Turriaco, 21.30 Kennedy-Dom.

8. 6. 1976 - Supina D - igrišče na Drevoredu ob Katoliškem domu: ob 19.30 Olympia-Libertas, ob 20.30 Libertas-ASFJR, ob 21.30 Olympia-ASFJR.

Ob zaključku plesnega tečaja, ki ga je organiziral SKAD, bo v soboto 5. junija ob 20. uri v Števenjanu

PLES MED BOROVCI

Igral bo ansambel »Silvo«; nastopi in tekmovanja plesnih parov v vseh klasičnih ritmih; specialitete na žaru. - V primeru slabega vremena bo prireditev naslednjo soboto 12. junija ob isti uri.

OBVESTILA

Solska maša za osnovnošolce iz ulice Randaccio in Croce v Gorici bo v soboto 5. junija ob 9. uri v cerkvi sv. Ivana. Sledi zaključna šolska prireditve v ulici Randaccio ob 11. uri. Po prireditvi odprte razstave ročnih del osnovnošolcev in otrok iz vrtca. Razstava bo odprta v soboto od 14.30 do 18. in v nedeljo od 9. do 12.30 in od 14.30 do 18. ure.

Seja Zveze slov. katol. prosvete v Gorici bo v ponedeljek 7. junija ob 21. uri v Katoliškem domu.

Učenci osnovne šole »Albert Sirk« v Sv. Križu vabijo starše, sorodnike in vse vaščane na zaključno šolsko akademijo, združeno s proslavo stoletnice Cankarjevega rojstva, ki bo v društveni dvorani v nedeljo 6. junija ob 18. uri. Na proslavi bo nastopil tudi član SSG iz Trsta, domačin Livij Bogatec, ki bo recitiral odlomke iz Cankarjevih del.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu priredi v ponedeljek 7. junija ob sklepu sezone družabno srečanje z razgovorom. Vabljeni člani, prijatelji in obiskovalci večerov. Srečanje bo v prostorih Slovenske prosvete v ul. Donizetti 3 ob 20.15.

V Rižarni v Trstu se bodo v nedeljo 13. junija ob 17. uri srečale slovenske župnijske skupnosti iz tržaškega mesta. Na sporedu je maša, združena s komemoracijo žrtv, ki so izgubile življenje v Rižarni.

Romanje v Einsiedeln v Švici. Ker je vrednost italijanske lire v primerjavi s švicarskim frankom močno padla, moramo ceno našega romanja nekoliko dvigniti in sicer od 88.500 na 98.000 lir. Romanji naj vplačajo celotno vsoto vsaj do 20. junija.

Romanje v Palestino. Romanje bo od 7. do 14. avgusta. Vsak roman mora imeti osebni potni list, ki je veljaven vsaj do 15. oktobra tega leta. Izraelske oblasti ne zahtevajo vizuma za italijanske državljane in niti ni potrebno cepljenje. Stroški za romanje naj bodo pokriti do 30. junija.

Širite „Katoliški glas“

DAROVI

Za sklad Katoliškega glasa: Lojzka Skočir, Milan, 4.000; J. Brajnik 5.000; K. M. 3.000; S. A. 5.000; Jean Sajč, Francija, 23.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: Marinka Leban v spomin Franca Zgavca 5.000 lir.

Ob 90-letnici rojstva msgr. Antona Rutarja daruje K. A. 30.000 lir za cerkveni zbor iz Pevme.

Za Marijin dom v Rojanu: M. O. ob krstu male Valentine 10.000; P. I. 10.000; G. M. 32.000; Kristina Krpan 10.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Marija Milič 20.000; Bruna Tretjak 5.000; Pina Breclj 5.000; Pavla Milič 2.000; družina Meriani ob krstu hčerke Chiare 10.000; družina Budal ob krstu Manuele 10.000; Peter Škerlavaj ob krstu Rozane; razni 15.000.

Družina Bandelj iz Rojana daruje ob prvi obletnici smrti Karle Vitez za Katoliški glas in Marijinišče po 5.000 lir.

Za distrofično bolne: Marija Milič 20.000.

Za cerkev na Sv. gori: Marija Goljevšček iz Sovodnj namesto cvetja na grob Jožici Lasič 10.000; A. B. 10.000 lir.

Za obnovu zvonika na Sv. Višarjah: ob praznovanju Marije Pomočnice v Podlornjerju 91.000 lir.

Za misijonarja VI. Kosa: Slava Fučka 20.000 lir v spomin Albine Ferfolja.

Za misijone: S. A. 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

ZA ŽRTVE POTRESA

Lojzka Podgornik, Gorica, 5.000; N. N. 10.000; družina iz ulice Catterini v Gorici 25.000; Bane: ob poroki Ražem-Križmančič 25.000; Sonja Princ in spomin pok. Livija Ferluga 5.000 lir.

Porčila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45. Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 6. do 12. junija 1976

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mladinski oder: »Moj oče in jaz«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.45 »Pravljica«. Drama. 16.30 Nedeljski koncert. 17.20 Zbirka plošč. 18.30 Sport in glasba. 19.30 Zvoki in ritmi. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 18.15 Umetnost... 18.30 Baletna glasba. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba za lahko noč.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Revija glasbil. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Trideset let gledališkega amaterstva v naši deželi. 19.25 Za najmlajše. 20.35 M. Glinka: »Ivan Susanin«, opera. 21.45 Glasba.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Deželni koncerti. 19.00 Orkestri in zbori. 19.10 Družinski obzorik. 19.30 Western-pop-folk. 20.35 Simfonični koncert. 21.30 Glasba za lahko noč.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Skladatelji naše dežele. 19.10 Človek pred rojstvom. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Igorju ugaja Bach«. Igra. 21.50 Glasba.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 18.50 Znani motivi. 19.10 Slovenska povojna lirika: A. Vodnik. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 21.35 Glasba za lahko noč.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Simfonična glasba. 19.15 Liki iz naše preteklosti: Franc Tomc. 19.40 Pevska revija. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Neizpeta podoknica«. 21.30 Lahka glasba in popevke.

Ljubljanska TV

Sporod od 6. do 12. junija 1976

Nedelja: 10.45 Otroška oddaja. 11.30 Ljudje in zemlja. 12.35 Nedeljsko popoldne. 17.30 »Svojega telesa gospodar«, film. 20.00 Salaš. 21.00 Slovenski impresionisti: Matija Jama. 21.35 Sport.

Ponedeljek: 17.05 Mladinska oddaja. 18.05 Smučanje na vodi. 20.00 »Suha leta«, drama. 20.35 Oddaja o slepih. 21.45 Kulturne diagonale.

Torek: 17.10 Zapojte z nami. 17.25 Uganka silvercronskega gradu. 18.45 Narodna glasba. 20.55 »Mračna reka«, nadalj.

Sreda: 17.10 Zgodbe o Veržencih. 17.25 Pionirji fotografije. 18.10 Po sledih napredka. 18.45 Slovenske Konjice. 20.00 »Konje ubijajo, mar ne?«, film. 22.05 Trio Tartini.

Četrtek: 16.25 Nogomet Rijeka: Dinamo. 18.30 Cvetlične pravljice. 18.45 Neven. 20.00 »Puccini«. 21.25 Četrtekovi razgledi. 22.10 Glasbeni magazin.

Petek: 17.20 Esperanto. 18.45 S festivala znanstvenih filmov. 20.05 Zbor »T. Tomšič«. 21.10 Človek brez meja. 22.00 Helena, sodobna ženska, film.

Sobota: 17.35 Raziskave možgan. 18.25 Veliki raziskovalci. 20.00 Sanson po naše. 20.40 »Včeraj, danes in jutri«, film.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

V torek 25. maja nas je nepričakovano zapustila naša preljuba žena in mama

Albina Ferfolja

Vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, jo počastili s cvetjem ali na kak drug način in ki so sočustvovali z nami, se iskreno zahvaljujemo.

mož Stanko, hči Nadja z možem Darjem in sorodniki

Trst - Rojan, 31. maja - 976

Mladinski zbor »Kekec« ob nastopu 23. maja v Katoliškem domu v Gorici